

Govern de les Illes Balears

Conselleria d'Educació i Universitat
Direcció General de Planificació,
Ordenació i Centres

CULTURA AUDIOVISUAL (Batxillerat)

Finalitat de l'assignatura

Aquesta assignatura pretén iniciar els estudiants en la fabricació de les seves pròpies imatges i productes audiovisuals, de naturalesa estàtica com la fotografia o bé dinàmiques com el vídeo. Per a això, és necessari que l'alumne estigui en situació d'analitzar, relacionar i comprendre els elements que formen part de la cultura audiovisual del nostre temps.

La quantitat d'informació que circula en l'actualitat, construïda a partir d'elements tècnics audiovisuals (fotografia, cinema, vídeo, televisió i, fins i tot, ràdio) és d'una tal importància i d'una magnitud de tal dimensió com no s'havia donat mai en la història de la humanitat. La societat moderna té com una de les seves senyes d'identitat la presència d'imatges digitals en pràcticament qualsevol activitat que desenvolupi.

Des dels orígens de la humanitat, en el paleolític, l'evolució social dels pobles ha tingut la seva plasmació gràfica en representacions icòniques al llarg del temps, les quals reflectien l'entorn en el qual viuen, utilitzant per fer-ho eines variades al llarg del transcórrer del temps (principalment dibuix, escultura o pintura). L'aparició de la fotografia i el cinema al segle XIX va portar una nova manera de reflectir la realitat, basada en la impressió de la imatge en una pel·lícula. Una de les novetats del nou producte va ser que la imatge obtinguda va gaudir des de l'origen de percepció, per part de la societat, d'imatge versemblant i sense manipular, és a dir, de reflex cert de la realitat. Al costat d'això, la possibilitat de reproducció, pràcticament il·limitada, d'aquests elements va permetre l'accés a aquesta informació a la majoria de la societat, afectant, probablement per primera vegada en la història, totes les capes socials. Des de llavors, la societat ha viscut una nova relació de comunicació entre els seus elements, comunicació basada d'una manera creixent en mitjans audiovisuals. La història del segle XX no es pot concebre sense l'ús de la imatge i el so com a eines de datació i avaluació dels fets ocorreguts; analitzar qualsevol fita històrica i no recórrer a algun tipus d'imatge fotogràfica o cinematogràfica associada és una tasca difícil de concebre en la mentalitat actual.

El segle XXI presenta en el seu començament una nova revolució social en les comunicacions: l'era digital i Internet. Aquests dos elements estan suposant un canvi tan important en els comportaments socials que costa predir cap a on caminen les noves generacions nascudes dins aquest sistema d'informació i intercanvi de dades. Per primera vegada en la història, pràcticament tothom, a tots els països, té eines de recepció i tramesa d'informació a l'instant, informació que es construeix amb les eines que aquesta assignatura tracta d'analitzar per facilitar l'aprenentatge.

Una circumstància nova sorgida de les noves plataformes digitals és la possibilitat que es té de publicar a la xarxa productes construïts amb molt pocs mitjans tècnics i al marge de la indústria dedicada a la producció digital. Aquestes produccions individuals poden ser vistes i/o escoltades per milions de persones. Per primera vegada en la història els creatius poden assolir el reconeixement de la seva obra sense passar pel filtre de la indústria audiovisual. Aquest suport inicial serveix com a indicatiu de qualitat per a una posterior integració dels nous creadors dins la indústria audiovisual. D'altra banda, la facilitat d'exposició del material ("penjar a la xarxa") no suposa un augment de la qualitat del que s'ha creat; molt al contrari, la realitat ens indica que la possibilitat il·limitada de generar fotos, vídeos, blogs i pàgines web sense l'ajuda del criteri raonat de la indústria està inundant el mercat audiovisual de productes de qualitat molt deficient. Resulta pertinent, per tant, que els alumnes entenguin la importància del procés creatiu.

Una altra de les novetats que presenta el món digital actual, que el diferencia dels seus orígens (sistemes analògics), és la possibilitat de generar imatges artificials o alterades d'una manera difícilment distingible de la imatge obtinguda per pura impressió de la realitat. Els sistemes digitals d'edició moderns permeten crear o modificar la realitat de la imatge amb una qualitat difícilment distingible de la simple plasmació de la realitat en un fotograma de cel·luloide.

Per tant, es fa necessari i pertinent facilitar als alumnes eines tècniques i educatives que els ajudin a gestionar la marea de dades, informació, imatges, sons i possibilitats creatives que diàriament reben en gairebé tots els àmbits en els quals es desenvolupa la seva vida. La intensitat i efectivitat que aconseguixen les creacions plàstiques fetes en suport digital són, indubtablement, d'una força impressionant, ja que combinen sàviament, o precisament, imatges, música i missatges sonors.

És essencial, per tant, que l'alumne compregui i analitzi la cultura audiovisual de la societat en la qual viu i els mitjans de producció utilitzats per generar-la; d'aquesta manera podrà ser capaç de desenvolupar un sentit crític i personal per ordenar la informació rebuda i temperar la intensitat de la potència icònica que el món audiovisual genera.

L'adquisició de competències per analitzar els elements expressius i tècnics, i la dotació de consciència crítica, han de servir per crear una ciutadania més responsable, crítica i participativa.

Aquesta matèria té un caràcter propedèutic necessari i bàsic per al seu desenvolupament en etapes posteriors, sia en estudis universitaris de comunicació audiovisual i publicitat o en belles arts (entre altres), com per als de formació professional d'imatge i so i ensenyaments artístics.

En aquest sentit, l'ensenyament d'aquesta matèria s'estructura en dos camins paral·lels i complementaris. El primer és l'anàlisi dels productes que es presenten per mitjans digitals. Aprendre a veure, a escoltar, a discernir el que es diu, com es diu i per què es presenta a l'espectador d'una manera determinada.

El segon és la creació de productes audiovisuals per part dels alumnes. Aprendre el procés creatiu dels productes audiovisuals és, probablement, una de les millors eines per al desenvolupament personal i humà que podem facilitar als alumnes per comprendre els continguts que reben per mitjans digitals.

Aquestes dues vies són, per tant, imprescindibles i complementàries en la formació. Cadascuna ajuda l'altra per caminar plegades en l'objectiu de formar els alumnes en una matèria tan apassionant com és la creació audiovisual.

L'alumne necessita saber llegir els productes audiovisuals per comprendre'n el missatge i, de forma complementària, començar a generar productes digitals a fi de comunicar-se i conèixer millor la realitat de la cultura audiovisual.

Cultura audiovisual es desenvolupa durant dos cursos acadèmics, amb el criteri organitzador de consolidar al primer curs del batxillerat les habilitats i els coneixements necessaris per al seu desenvolupament i la seva aplicació tècnica al segon curs.

Al primer curs, l'alumne analitza l'evolució dels mitjans i llenguatges audiovisuals, així com les funcions i característiques de la imatge fixa i en moviment, a fi de crear narracions audiovisuals senzilles.

Al segon curs, els alumnes analitzen la importància de la funció expressiva de la imatge, el so i la música en el procés de creació d'audiovisuals; així mateix, han de comprendre l'organització de la producció d'audiovisuals, les característiques dels nous mitjans i dels missatges publicitaris per valorar i elaborar productes audiovisuals senzills.

Estructura del currículum

CULTURA AUDIOVISUAL I

Bloc 1. Imatge i significat

La base d'aquesta assignatura és la imatge i, com a tal, l'alumne n'ha de conèixer la història a través dels segles, així com les seves funcions. En aquest bloc s'incideix especialment en l'evolució i la tipologia dels llenguatges audiovisuals: fotografia, cinema, televisió, etc.

Bloc 2. La imatge fixa i la seva capacitat expressiva

En aquest bloc es treballen els orígens de la imatge fixa, en especial en la fotografia. L'alumne ha d'aprendre el que implica la fotografia, pel que fa a la tecnologia i la tècnica que implica i com a element expressiu i instrument de publicitat per si mateix (denúncia social, política, moda, etc.).

Bloc 3. La imatge en moviment i la seva capacitat expressiva

Així com el bloc anterior se centra en la imatge fixa, en aquest és la imatge en moviment la protagonista. Es tracten tant temes tècnics (sistemes de captació d'imatges) com les finalitats expressives d'aquest tipus d'imatges (il·luminació, composició, 3D, etc.).

Bloc 4. Narrativa audiovisual

Perquè una narració audiovisual pugui ser entesa pel públic, els professionals han de tenir en compte alguns aspectes narratius bàsics. El darrer bloc d'aquest curs treballa aspectes tècnics que fan que les narracions siguin un producte de gran expressivitat en format documental, en cinema o en muntatges audiovisuals televisius.

CULTURA AUDIOVISUAL II

Bloc 1. Integració de so i imatge en la creació d'audiovisuals i nous mitjans

En l'art audiovisual, tan important és la imatge com el so. El so acompanya la imatge per dotar-la encara de més expressivitat. A més a més d'aspectes teòrics i tècnics, aquest bloc aborda la història de la banda sonora de la història del cinema i dels seus creadors

Bloc 2. Característiques de la producció audiovisual i multimèdia en els diferents mitjans

En el bloc anterior es treballa el so, sobretot en el cinema; aquest se centra sobretot en la producció, edició i postproducció de productes videogràfics i televisius.

Bloc 3. Els mitjans de comunicació audiovisual

En aquest bloc, coneguts els aspectes tècnics en l'anterior, l'alumne se centra en el llenguatge de la televisió i de la ràdio. Ha de conèixer els diferents gèneres i formats, així com també els personatges que han estat de gran importància en la indústria.

Bloc 4. La publicitat

La publicitat és un dels llenguatges visuals i audiovisuals més estesos en la vida de cada dia. En aquest bloc es treballa l'anàlisi de la imatge publicitària, les seves funcions, la seva dimensió social i les noves formes de publicitat.

Bloc 5. Anàlisi d'imatges i missatges multimèdia

Aquest bloc tracta de l'anàlisi d'imatges fixes i en moviment i de la important incidència que tenen en els diferents emissors segons el mitjà emprat.

Orientacions metodològiques

Les competències clau inclouen de forma integrada continguts, destreses, valors i emocions de caire personal i social que pertanyen a diferents àmbits de coneixement. Aquestes tenen un caràcter contextual, així que requereixen saber aplicar el que s'ha après per resoldre situacions noves en diferents contextos d'acció reals i significatius per als alumnes, per la qual cosa en tota la metodologia s'ha posat èmfasi en la funcionalitat dels aprenentatges.

La metodologia didàctica ha de ser fonamentalment diversa, comunicativa, activa, participativa i adreçada a l'assoliment dels objectius i les competències.

L'aprenentatge de l'alumne s'articula a partir d'un procés de construcció del coneixement que es duu a terme a partir dels coneixements que ja posseeix i, per això, és convenient partir sempre dels coneixements previs, tenint en compte el que s'ha fet en cursos anteriors.

A l'aula s'hauria de potenciar l'aprenentatge de llarga durada i, per tant, l'aprenentatge significatiu en oposició al memorístic, la qual cosa no ha d'implicar eliminar aquest tipus d'aprenentatge. Així, cal afavorir una memorització comprensiva en el procés d'aprenentatge. D'altra banda, els alumnes han d'aprendre a aprendre, ser capaços d'investigar pel seu compte i aprofundir en la matèria, així com a fer ús de diverses fonts d'informació, especialment les tecnologies de la informació i la comunicació. La metodologia que s'hauria d'emprar en aquesta assignatura al llarg del curs és bàsicament pràctica, ja que només amb la pràctica els alumnes poden assimilar la informació teòrica que el professor hagi pogut oferir-los.

Les eines audiovisuals permeten presentar als alumnes els continguts gràfics d'una manera fàcil i potent. D'altra banda, el coneixement de les eines informàtiques que tenen els alumnes sol ser en la majoria dels casos d'un nivell molt acceptable, amb un grau de desimboltura en l'ús de les eines probablement superior al de la resta de la societat. Això pot permetre utilitzar les eines digitals en la didàctica de l'aula: presentacions, tractament informàtic de les imatges, elaboració de documents multimèdia per presentar un tema o un projecte, integració de la imatge i el so, etc.; sense deixar de banda els recursos, les tècniques i els materials que han emprat i segueixen utilitzant els dissenyadors, artistes audiovisuals, cineastes, etc. al llarg de la història.

En l'assignatura de cultura audiovisual, els mitjans audiovisuals adquireixen un paper protagonista. És per això que s'han de posar a l'abast de l'alumne, sempre que sigui possible, totes les eines necessàries per a l'aprenentatge dels diferents sistemes de producció audiovisual.

L'avaluació del procés d'aprenentatge dels alumnes de batxillerat ha de ser contínua, formativa i integradora.

L'avaluació del procés d'aprenentatge de l'alumne ha de ser integradora i ha de tenir en compte des de totes i cadascuna de les assignatures la consecució dels objectius establerts per a l'etapa, així com el desenvolupament de les competències

corresponents. El caràcter integrador de l'avaluació no ha d'impedir que el professor dugui a terme de manera diferenciada l'avaluació de cada assignatura tenint en compte els criteris d'avaluació i els estàndards d'aprenentatge avaluables de cadascuna.

Cal fer una avaluació inicial a cada alumne a començament de curs o al principi de cada bloc de continguts per avaluar-ne els coneixements, destreses i actituds prèvies, sempre que el professor ho consideri oportú.

Per a l'avaluació dels alumnes, el professor pot establir proves escrites o orals per mesurar-ne el nivell, així com presentacions de treballs individuals o en grup, les quals es poden fer de manera combinada. Aquests treballs poden ser, a manera d'exemple per als professors, el disseny de campanyes publicitàries bàsiques, la creació d'anuncis o l'enregistrament de documentals, sempre que el professor ho consideri factible per als alumnes amb el material de què pugui disposar el centre o els alumnes mateixos.

Els professors han d'avaluar tant l'aprenentatge dels alumnes com els processos d'ensenyament i la pròpia pràctica docent, per la qual cosa cal establir indicadors d'assoliment en les programacions didàctiques.

El professor, de manera conscient i reflexiva, ha d'emprar un conjunt d'estratègies, procediments i accions organitzades i planificades amb la finalitat de possibilitar l'aprenentatge dels alumnes i l'assoliment dels objectius plantejats i potenciar la creativitat i l'esperit emprenedor.

El professor ha de supervisar els continguts, documents o imatges que facilita Internet, una eina docent imprescindible i molt usada pels alumnes.

El professor és la peça clau en la tasca diària de motivar els alumnes a aconseguir els objectius del curs. Per això, ha d'organitzar les tasques diàries de classe, a més de facilitar l'accés a la informació necessària perquè assoleixin el nivell de coneixements òptims de l'assignatura. Com a resultat de la feina feta a classe, els alumnes poden fer exposicions, mostres o intervencions dins i fora del centre, sempre que sigui possible.

Contribució de l'assignatura al desenvolupament de les competències

L'assignatura de cultura audiovisual contribueix a l'assoliment de les diferents competències clau com s'especifica a continuació:

Comunicació lingüística

S'assoleix mitjançant l'ús del llenguatge tècnic propi de la matèria, en què els alumnes han de tenir cura en la precisió dels termes utilitzats. Amb la finalitat d'estimular l'hàbit de la lectura i millorar l'expressió oral cal plantejar activitats que contribueixin a millorar la comprensió lectora i la capacitat d'expressió.

Competència matemàtica i competències bàsiques en ciència i tecnologia

S'aprofundeix en el coneixement d'aspectes espacials de la realitat. Tot això per aprendre a desenvolupar-se amb comoditat per mitjà del llenguatge simbòlic.

Competència digital

S'atorga molta importància a aquesta competència en els continguts relatius a l'entorn visual i multimèdia, en particular en el món de la imatge, i es facilita el desenvolupament d'una cultura digital a l'aula, que és un dels objectius de la matèria.

Aprendre a aprendre

Els continguts associats a la forma de construir i transmetre el coneixement artístic contribueixen al desenvolupament d'aquesta competència mitjançant la incorporació d'informacions de la mateixa experiència o d'altres mitjans. D'altra banda, també hi contribueixen el fet de plantejar-se qüestions sobre els fenòmens del nostre entorn, de donar-hi respostes coherents i de tenir la capacitat de treballar en grup, així com de saber compartir el coneixement amb els altres i desenvolupar processos cognitius com analitzar, sintetitzar, relacionar, comparar, aplicar, avaluar, argumentar, etc.

Competències socials i cíviques

Es promouen actituds com la cooperació i la feina en grup i es potencien valors com la tolerància, la solidaritat, l'empatia i el compromís necessaris per a la convivència a l'aula.

Sentit d'iniciativa i esperit emprenedor

Es fomenten les mesures perquè els alumnes participin en activitats que els permetin garantir l'esperit emprenedor i la iniciativa empresarial a partir d'aptituds com la creativitat, l'autonomia, la iniciativa, la feina en equip, l'autoconfiança i el sentit crític.

Consciència i expressions culturals

Es dona molt d'èmfasi a l'ampliació del coneixement dels diferents codis artístics i a la utilització de les tècniques i els recursos propis. Els alumnes aprenen a mirar, a analitzar críticament, a veure, a observar, a percebre i, des del coneixement del llenguatge visual, a apreciar els valor estètics i culturals de les produccions artístiques, així com a entendre el món de la publicitat de forma crítica. D'altra banda, es contribueix a aquesta competència quan experimenta i investiga amb diversitat de tècniques visuals i és capaç d'expressar-se a través de la imatge.

Per adquirir eficaçment les competències i integrar-les efectivament en el currículum s'han de dissenyar activitats d'aprenentatge integrades que permetin als alumnes avançar cap als resultats d'aprenentatge de més d'una competència al mateix temps.

S'ha de potenciar el desenvolupament de la competència en comunicació lingüística, la competència matemàtica i les competències bàsiques en ciència i tecnologia.

L'assignatura de cultura audiovisual abraça, amb major o menor mesura, totes les competències clau. És una assignatura integradora que engloba l'art, la ciència i la tècnica, la qual cosa fa viable i interessant la coparticipació amb altres departaments didàctics en projectes comuns.

Objectius específics

L'ensenyament de cultura audiovisual té els objectius següents:

1. Assimilar la importància dels mitjans de comunicació en una societat democràtica i la interrelació creativa que brinden les tecnologies de la informació i la comunicació.
2. Comprendre i apreciar com el progrés actual de les tecnologies de la informació i la comunicació prové dels avenços tècnics i expressius produïts al llarg de la història.
3. Reconèixer las diferències existents entre la realitat i la representació que ens n'ofereixen els mitjans audiovisuals.
4. Conèixer i comprendre els aspectes estètics i tècnics dels mitjans de comunicació per aprendre a analitzar i crear documents audiovisuals senzills.
5. Valorar la importància de la funció expressiva del so i de la música en el procés de creació audiovisual.
6. Analitzar missatges publicitaris i valorar-ne els aspectes d'informació, art, propaganda i seducció.
7. Conèixer les característiques tècniques i expressives dels mitjans de comunicació, reconèixer-ne els diferents gèneres i mostrar-ne les possibilitats informatives i comunicatives.
8. Desenvolupar actituds selectives, crítiques i creatives davant els missatges que rebem a través dels diversos canals de difusió.
9. Prendre consciència de la capacitat dels espectadors, en la seva funció de consumidors, per exigir productes audiovisuals de qualitat i de la necessitat d'equilibri entre llibertat d'expressió i drets individuals.
10. Interessar-se pel coneixement del panorama de la producció audiovisual i dels mitjans de comunicació social a les Illes Balears.
11. Valorar, gaudir i respectar el patrimoni audiovisual i apreciar-lo com a font de coneixement i com a recurs per al desenvolupament individual i col·lectiu.
12. Millorar la capacitat per a l'elecció professional i acadèmica, tot coneixent les professions i estudis relacionats amb la comunicació i les tecnologies audiovisuals.

Continguts, criteris d'avaluació i estàndards d'aprenentatge avaluable

CULTURA AUDIOVISUAL I

BLOC 1. IMATGE I SIGNIFICAT

Continguts

Imatge representada: funcions i forma. Evolució de la construcció d'imatges fixes al llarg de la història de l'art. Mitjans audiovisuals i les seves característiques principals. Evolució dels mitjans i llenguatges audiovisuals. El llenguatge dels nous mitjans.

Comparativa històrica de les fites de la fotografia, el cinema, la televisió, la ràdio, el multimèdia i els nous mitjans. El món audiovisual com a representació del món real. Funcions de la imatge.

Transcendència de la valoració expressiva i estètica de les imatges i de l'observació crítica dels missatges.

Criteris d'avaluació / Estàndards d'aprenentatge avaluables

1. Explicar les diferents funcions de la imatge representada: simbòlica, religiosa, lúdica, decorativa, jeràrquica, educativa, etc.

1.1. Analitza diferents imatges de la història de l'art i explica la funció a què estaven destinades.

2. Reconèixer i diferenciar les principals formes de representació icònica: simbolisme, realisme, expressionisme, naturalisme, idealisme i abstracció.

2.1. Compara imatges de la història de l'art, per exemple: hieratisme egipci, hel·lenisme grec, simbolisme romànic, dramatismes barroc, realisme vuitcentista, etc. i n'estableix les diferències formals.

3. Analitzar les característiques principals de la fotografia, el so, el cinema, la televisió i els productes digitals a Internet.

3.1. Analitza les similituds en els tractaments formals entre l'art tradicional i la fotografia.

3.2. Compara el tractament formal de la pintura i la fotografia del segle XIX: retrat, paisatge, esdeveniments històrics, etc.

4. Valorar la importància de l'evolució dels mitjans i els llenguatges audiovisuals en els diversos mitjans de comunicació en les societats actuals i la interrelació creativa que brinden les tecnologies de la informació i la comunicació.

4.1. Explica les principals característiques, les relacions i diferències dels sistemes audiovisuals.

4.2. Estableix les diferències entre imatge i realitat i les seves diverses formes de representació.

4.3. Analitza els avenços que s'han produït al llarg de la història en el camp de les tecnologies de la informació i la comunicació i en l'evolució estètica dels missatges audiovisuals.

4.4. Valora els diferents continguts multimèdia i nous mitjans en la representació de la realitat.

BLOC 2. LA IMATGE FIXA I LA SEVA CAPACITAT EXPRESSIVA

Continguts

Característiques pròpies de la imatge fotogràfica en relació amb altres imatges fixes.

Enquadrament en la imatge fixa.

Fotografia en blanc i negre i en color. Característiques principals.

Fotografia com a instrument de denúncia social i ús com a imatge del poder polític.

Fotografia de moda. Condicionants plàstics i econòmics. Obra gràfica de Mario Testino, Jaume de Laiguana, Eugenio Recuenco.

Realitat paradoxal. Obra gràfica de Chema Madoz.
Elements expressius i usos de la imatge fixa. Codis que configuren els diferents llenguatges.
Funció il·lustradora de la imatge (imatge i text).
Composició d'imatges fixes. Ritme Visual.
Narració mitjançant imatges fixes (cartells, historieta gràfica, presentacions). Guió de la historieta. Elaboració d'històries gràfiques mitjançant imatges d'ús públic.
Fotografia en la publicitat.
Sistemes de captació d'imatges. Càmera fotogràfica.
Tècniques digitals en el disseny, la manipulació i la creació d'imatges.
Tractament d'imatges digitals.

criteris d'avaluació / Estàndards d'aprenentatge avaluable

1. Reconèixer les propietats diferenciadores de la imatge fotogràfica.
  - 1.1. *Estableix les diferències entre imatge posada, instantània i captura del moviment.*
2. Analitzar les composicions fotogràfiques i valorar la disposició dels elements dins l'espai físic de la imatge.
  - 2.1. *Fa fotografies de primers plans, pla detall, panoràmiques, picats i contrapicats i n'analitza els resultats obtinguts i en valora la correspondència gràfica amb treballs similars d'artistes coneguts.*
3. Analitzar la capacitat expressiva de la imatge en blanc i negre i la seva utilització com a alternativa a la fotografia en color.
  - 3.1. *Analitza l'obra gràfica de fotògrafs que treballin en blanc i negre: Martín Chambi, Irving Penn, Cecil Beaton, Ansel Adams, etc.*
  - 3.2. *Fa dos tractaments d'elaboració digital en una mateixa composició: en blanc i negre i color. N'analitza el diferent resultat estètic i semàntic.*
4. Analitzar la composició del color a través del sistema RGB.
  - 4.1. *Analitza el sistema RGB de construcció del color.*
  - 4.2. *Compara l'obra dels principals fotògrafs i artistes en el tractament del color: Ernst Haas, Andy Warhol, Howard Schatz, Ouka Lele i d'altres de possibles.*
5. Analitzar l'ús del color en la imatge fixa: saturació, matís, inversió, etc.
  - 5.1. *Fa composicions en color i, mitjançant tractament digital, n'altera el cromatisme i analitza els diferents resultats obtinguts.*
6. Identificar els patrons icònics de la fotografia com a instrument de difusió de la injustícia social.
  - 6.1. *Analitza l'obra i la transcendència social dels treballs de Dorothea Lange, Sebastião Salgado, Kevin Carter, Manuel Pérez Barriopedro, Cristina García Rodero, Gervasio Sánchez, etc.*
7. Analitzar les diferents formes d'expressar el poder polític a través del temps, la

imatge oficial a través d'escultura o pintura i valorar les similituds entre la imatge clàssica i la fotogràfica.

7.1. *Fa una composició i analitza les diferents formes d'expressar el poder polític a través del temps: faraons, emperadors, reis, presidents, etc. Analitza les similituds entre la imatge clàssica i la fotogràfica.*

8. Exposar i comentar les claus plàstiques de l'obra dels fotògrafs de moda.

8.1. *Explica les claus plàstiques i compositives de l'obra fotogràfica i/o videogràfica de Mario Testino, Jaime de Laiguana i Eugenio Recuenco, entre altres de possibles.*

9. Reflexionar sobre la relació imatge-realitat sorgida en l'obra gràfica de Chema Madoz.

9.1. *Comenta la creació plàstica de Chema Madoz i analitza el joc entre la realitat i la percepció paradoxal a la seva obra.*

10. Analitzar les diferents funcions de la imatge fixa emprades per satisfer les necessitats expressives de la societat actual i les aplica en l'elaboració d'imatges digitals.

10.1. *Analitza els elements espacials, característiques bàsiques, significat i sentit emprats en la lectura d'imatges fixes.*

10.2. *Analitza les funcions del ritme en la composició d'imatges fixes.*

10.3. *Valora els diferents usos de la imatge fotogràfica en els mitjans de comunicació i en els nous mitjans.*

10.4. *Reconeix i valora que es respecti l'autoria en l'elaboració i distribució de fotografies per Internet.*

10.5. *Analitza els sistemes actuals digitals de captació i tractament fotogràfic.*

BLOC 3. LA IMATGE EN MOVIMENT I LA SEVA CAPACITAT EXPRESSIVA

Continguts

Fonaments perceptius de la imatge en moviment. La il·lusió de moviment.

Composició expressiva del quadre d'imatge en el cinema i en televisió. La funció de la il·luminació.

Característiques tècniques de la imatge cinematogràfica i videogràfica, la imatge televisiva i dels audiovisuals. El 3D.

Sistemes de captació d'imatges en moviment. Sistemes tradicionals analògics i moderns sistemes digitals.

Característiques expressives de la velocitat de reproducció d'imatges: El cinema mut. La càmera lenta. L'efecte bala o *bullet time*.

Criteris d'avaluació / Estàndards d'aprenentatge avaluables

1. Analitzar la tècnica d'exposició d'imatges fixes per simular moviment. Des del principi del cinema, passant per la televisió, fins a la imatge digital actual.

1.1. *Diferencia les principals característiques tècniques dels sistemes cinema, PAL i NTSC en la*

reproducció d'imatges.

2. Analitzar les diferents funcions i les característiques comunicatives de la imatge en moviment emprades per satisfer les necessitats expressives de la societat actual i aplicar-les en l'elaboració de produccions digitals senzilles.

2.1. *Analitza els elements espacials i temporals, les característiques bàsiques, el significat i el sentit en la lectura d'imatges en moviment.*

2.2. *Identifica i analitza els elements expressius i estètics utilitzats en les produccions audiovisuals: pel·lícula cinematogràfica i programa de televisió, entre altres.*

3. Diferenciar la qualitat de la imatge quant a resolució, brillantor, lluminositat, etc. obtinguda per diferents mitjans digitals.

3.1. *Valora la funció de la il·luminació com a component expressiu en la construcció del pla d'imatge.*

3.2. *Identifica els diferents sistemes tècnics de captació i edició digital en produccions audiovisuals.*

3.3. *Analitza les característiques dels sistemes de captació i projecció d'imatges en 3D.*

4. Analitzar les característiques tècniques necessàries per crear els efectes de càmera ràpida, càmera lenta i bala (*bullet time*).

4.1. *Analitza peces videogràfiques o cinematogràfiques en les quals s'apliquin efectes de moviment (intencionats o tècnics).*

5. Valorar els resultats expressius obtinguts en alterar la velocitat de reproducció de les imatges en moviment.

5.1. *Duu a terme diferents modificacions en peces videogràfiques: altera la velocitat de reproducció i els paràmetres relacionats amb la mida d'imatge i n'analitza el resultat obtingut.*

BLOC 4. NARRATIVA AUDIOVISUAL

Continguts

Narració de la imatge en moviment. El pla i la seqüència.

Plans d'imatge. Moviments de càmera.

Diàleg en el cinema: pla i contraplà.

Pla seqüència.

Relacions espaciotemporals en la narració audiovisual. Salt endavant i salt enrere.

Literatura i guió cinematogràfic. La sinopsi. L'escaleta. El guió literari. La seqüència. El guió tècnic. El guió il·lustrat o *storyboard*.

El muntatge audiovisual.

Gèneres cinematogràfics. Gèneres televisius. Cinema de ficció i documental. Cinema d'animació.

Narrativa dels productes interactius.

criteris d'avaluació / Estàndards d'aprenentatge avaluables

1. Relacionar la construcció i la capacitat narrativa del pla d'imatge.

- 1.1. *Relaciona els elements formals del pla i la seva conseqüència narrativa.*
2. Diferenciar els principals tipus de pla d'imatge.
  - 2.1. *Analitza en una obra cinematogràfica la construcció narrativa dels plans i la seqüència.*
  - 2.2. *Comenta, a partir d'una obra cinematogràfica, la construcció del pla-contraplà en un diàleg.*
  - 2.3. *Explica la complexitat tècnica de la construcció d'un pla seqüència utilitzant, entre altres peces possibles, La sogra, d'Alfred Hitchcock; Set de mal, d'Orson Welles, i Sóc Cuba, de Mikhail Kalatozov.*
3. Analitzar la importància narrativa del salt enrere en la construcció narrativa cinematogràfica.
  - 3.1. *Comenta la transcendència narrativa del salt enrere en obres cinematogràfiques de rellevància.*
  - 3.2. *Analitza el significat narratiu del salt enrere en sèries de televisió.*
4. Identificar l'estructura narrativa en obres cinematogràfiques de rellevància.
  - 4.1. *Analitza l'estructura narrativa d'obres significatives de la història del cinema.*
5. Reconèixer les diferències existents entre la realitat i la representació que ens n'ofereixen les imatges en moviment, analitzar els aspectes narratius dels productes audiovisuals i aplicar-hi criteris expressius.
  - 5.1. *Identifica i analitza els elements tècnics, expressius i estètics emprats en les produccions audiovisuals i els aplica en la valoració de diversos productes: pel·lícula cinematogràfica i programa de televisió, entre altres.*
  - 5.2. *Especifica la tipologia de gènere, la intencionalitat comunicativa i els codis expressius emprats en la realització de pel·lícules i programes de televisió a partir del visionat i l'anàlisi.*
6. Identificar i analitzar els elements tècnics, expressius i estètics utilitzats en les produccions audiovisuals.
  - 6.1. *Analitza produccions multimèdia interactives i nous mitjans i identifica les característiques i les possibilitats dels diferents productes.*
7. Identificar les possibilitats de les tecnologies de la informació i la comunicació, amb especial atenció als mitjans de comunicació de lliure accés com Internet
  - 7.1. *Identifica i explica les possibilitats de les tecnologies de la informació i la comunicació, amb especial atenció als mitjans de comunicació de lliure accés com Internet.*

CULTURA AUDIOVISUAL II

BLOC 1. INTEGRACIÓ DE SO I IMATGE EN LA CREACIÓ D'AUDIOVISUALS I NOUS MITJANS

Continguts

Funció expressiva del so. Característiques tècniques.

Enregistrament del so. Tipus essencials de microfonia.
Enregistrament i difusió musical. Sistemes monofònics, estereofònics, Dolby Surround, 5.1, MP3 i d'altres de possibles.
Relació perceptiva entre imatge i so: diàlegs, veu en off, efectes especials i música.
Adequació de la música i dels sons a les intencions expressives i comunicatives.
Integració del so a les produccions audiovisuals.
Elements expressius del so en relació amb la imatge. Funcions de la banda sonora.
Banda sonora en la història del cinema. Els grans creadors.
Banda sonora en el cinema espanyol. Els principals compositors: Augusto Algueró, Roque Baños, Bernardo Bonezzi, Carmelo Bernaola, Antón García Abril, Alberto Iglesias, José Nieto, Alfonso Santisteban, Adolfo Waitzman, etc.
Fites històriques del procés de transformació en els llenguatges i en els mitjans tècnics en el pas del cinema mut al cinema sonor.
L'*slapstick* en l'obra de Max Sennet, Max Linder i Charlie Chaplin.
La comèdia visual en Buster Keaton i Harold Lloyd.
La comèdia dialogada. L'obra cinematogràfica de Woody Allen.
La comèdia coral. L'obra cinematogràfica de Luis García Berlanga.

Criteris d'avaluació / Estàndards d'aprenentatge avaluable

1. Analitzar les característiques tècniques del so. Longitud i freqüència d'ona. Timbre.
  - 1.1. *Explica les característiques físiques del so i el procés de creació i difusió.*
2. Diferenciar els sistemes de captació microfònica a partir de les necessitats d'obtenció del so.
  - 2.1. *Fa enregistraments de so amb aparells senzills i valora els resultats obtinguts.*
3. Diferenciar les característiques tècniques principals d'enregistrament i difusió de sons a través dels diferents sistemes: monofònics, estereofònics, Dolby Surround, 5.1, MP3, etc.
  - 3.1. *Edita digitalment, converteix peces musicals d'un sistema de so a un altre (monoestereo, PCM WAV, AIFF-MP3) i n'avalua els resultats. Mida, qualitat, destinació final, etc.*
4. Explicar la relació entre la imatge i el so.
  - 4.1. *Construeix peces audiovisuals combinant imatge i so integrant: veu en off, peces musicals i efectes en la narració visual.*
5. Analitzar el diferent resultat perceptiu obtingut en modificar els elements sonors en una producció audiovisual.
  - 5.1. *Analitza el valor funcional, expressiu i comunicatiu dels recursos sonors (veu, efectes i música) emprats en una producció radiofònica o a la banda sonora d'una producció audiovisual.*
  - 5.2. *Observa productes audiovisuals i valora les funcions comunicatives i estètiques de la*

integració d'imatge i so.

6. Analitzar la qualitat de la composició musical a les bandes sonores per al cinema i la importància que tenen en el conjunt total de la pel·lícula.

6.1. Relaciona la banda sonora de pel·lícules emblemàtiques i la seva importància en la qualitat del conjunt total de l'obra fílmica duita a terme.

7. Explicar l'evolució del cinema espanyol a través de les bandes sonores de pel·lícules emblemàtiques i compositors rellevants.

7.1. Analitza la composició musical de bandes sonores a Espanya i valora la qualitat de la construcció musical duita a terme.

8. Valorar la importància de la funció expressiva de la imatge, el so i la música en el procés de creació d'audiovisuals i de nous mitjans i analitzar les funcions comunicatives i estètiques dels productes audiovisuals.

8.1. Reconeix les diferències existents entre la realitat i la representació que ens n'ofereixen els mitjans sonors.

8.2. Identifica les funcions i necessitats dels sistemes tècnics emprats en la integració d'imatge i so en un audiovisual o en nous mitjans.

9. Analitzar la tècnica narrativa i les característiques tècniques del cinema mut.

9.1. Explica les característiques principals de la narrativa visual del cinema mut i referència esquetxos emblemàtics de la història d'aquest cinema.

10. Comentar les diferències entre els gags visuals i sonors en el cinema.

10.1. Comenta les diferències narratives entre la comèdia d'acudit visual i sonor.

11. Exposar la complexitat tècnica de la comèdia coral.

11.1. Analitza la composició visual en les comèdies corals i explica la complexitat tècnica de la seva resolució narrativa.

BLOC 2. CARACTERÍSTIQUES DE LA PRODUCCIÓ AUDIOVISUAL I MULTIMÈDIA EN ELS DIFERENTS MITJANS

Continguts

Indústria cinematogràfica, videogràfica i televisiva segons l'evolució històrica de les activitats de producció audiovisual.

Organigrames i funcions professionals en la creació de productes audiovisuals.

Procés de producció audiovisual i multimèdia.

Creació d'imatges en moviment i efectes digitals.

Edició i postproducció de documents multimèdia.

Els efectes en la història del cinema i la televisió: la nit americana, la doble exposició, el croma, l'edició digital.

Condicionants del disseny per a tots.

Criteris d'avaluació / Estàndards d'aprenentatge avaluables

1. Comentar el resultat artístic i tècnic que utilitzen els creadors en la indústria del

cinema i el teatre sobre el món de l'espectacle.

1.1. Analitza la visió del món del cinema en pel·lícules representatives.

2. Analitzar les característiques tècniques i expressives dels diferents mitjans de comunicació i les seves possibilitats informatives i comunicatives i identificar els tipus de destinataris dels missatges.

2.1. Relaciona l'evolució històrica de la producció audiovisual i de la radiodifusió amb les necessitats i característiques dels productes demandats per la societat.

2.2. Reconeix les diferents funcions dels equips tècnics humans que intervenen en les produccions audiovisuals i en les multimèdia.

2.3. Compara les característiques fonamentals dels destinataris de la programació d'emissions de ràdio i televisió.

3. Analitzar els processos tècnics que es duen a terme en la postproducció de peces audiovisuals.

3.1. Descriu la postproducció, finalitat i tècniques aplicades a la creació audiovisual.

4. Valorar la complexitat tècnica i els resultats pràctics obtinguts en la fabricació d'efectes per a cinema i televisió.

4.1. Analitza l'evolució dels efectes en el cinema.

4.2. Valora la necessitat de l'audiodescripció i la subtitulació de productes audiovisuals i multimèdia.

BLOC 3. ELS MITJANS DE COMUNICACIÓ AUDIOVISUAL

Continguts

Llenguatge de la televisió. Característiques tècniques i expressives. Gèneres i formats de programes de televisió. Televisió del futur. Televisió interactiva.

Fites de la televisió en el llenguatge audiovisual.

Televisió a Espanya. Tipologies i realització de programes per a televisió. Informatius, entreteniment, drama, comèdia, terror, musicals, concursos, etc.

Grans realitzadors.

Ràdio. Característiques tècniques i expressives. Gèneres i formats de programes de ràdio: informatius, magazine, retransmissions esportives, etc. Característiques pròpies de cada gènere.

Ràdio interactiva.

Estudi d'audiències i programació. Característiques de l'obtenció de les dades d'audiència. Sistemes d'elaboració estadística de resultats i transcendència a la producció audiovisual.

La ràdio i la televisió com a servei públic.

Mitjans de comunicació audiovisual de lliure accés. Internet i la socialització de la informació, la comunicació i la creació.

Ús responsable de la xarxa.

Llibertat d'expressió i drets individuals de l'espectador.

Criteris d'avaluació / Estàndards d'aprenentatge avaluable

1. Valorar l'ús i accés als nous mitjans en relació amb les necessitats comunicatives actuals i les necessitats dels serveis públics de comunicació audiovisual tradicional.
  - 1.1. *Analitza produccions radiofòniques i televisives, identifica les característiques dels diferents gèneres i distingeix els estereotips més comuns presents en els productes audiovisuals.*
2. Analitzar la importància creativa, tècnica i històrica dels principals realitzadors de la televisió a Espanya.
  - 2.1. *Analitza peces emblemàtiques dels principals realitzadors de televisió a Espanya i comenta la qualitat del producte duit a terme.*
3. Explicar les característiques principals de la retransmissió radiofònica.
  - 3.1. *Comenta les principals característiques de la retransmissió radiofònica i l'evolució des del seu inici fins als sistemes digitals actuals.*
4. Comentar les diferències de plantejament narratiu dels diferents gèneres radiofònics i establir-ne les característiques principals.
  - 4.1. *Identifica les característiques principals dels gèneres radiofònics.*
  - 4.2. *Analitza l'estructura dels principals gèneres radiofònics i n'estableix les diferències principals: presentació, ritme narratiu, locució, recursos musicals i sons, etc.*
5. Analitzar i valorar la importància econòmica dels índexs d'audiència en els ingressos publicitaris de les empreses de comunicació.
  - 5.1. *Valora la participació dels estudis d'audiències en la programació dels programes de ràdio i televisió.*
6. Identificar i discernir les comunicacions que emeten els mitjans de difusió, diferenciant informació de propaganda comercial.
  - 6.1. *Comenta la importància i la transcendència social dels programes informatius de ràdio i televisió.*
  - 6.2. *Compara la mateixa notícia relatada segons diferents mitjans de comunicació i estableix conclusions.*
  - 6.3. *Valora la influència dels mitjans de comunicació a través de la xarxa.*

BLOC 4. LA PUBLICITAT

Continguts

Anàlisi de la imatge publicitària.

Publicitat: informació, propaganda i seducció.

Funcions comunicatives. Funcions estètiques.

Noves formes de publicitat: emplaçament del producte, publicitat encoberta i subliminar, definicions correctes d'ambdues situacions.

Publicitat en l'esport, claus socials i econòmiques.

Publicitat de dimensió social. Campanyes humanitàries.

Criteris d'avaluació / Estàndards d'aprenentatge avaluable

1. Valorar la dimensió social i de creació de necessitats dels missatges publicitaris i analitzar les funcions comunicatives i estètiques del missatge publicitari.
  - 1.1. *Reconeix les diferents funcions de la publicitat i diferencia els elements informatius d'aquells altres relacionats amb l'emotivitat, la seducció i la fascinació.*
  - 1.2. *Analitza diferents imatges publicitàries i en relaciona la composició i estructura amb la consecució dels seus objectius.*
  - 1.3. *Justifica la composició comunicativa i l'estructura d'espots i missatges publicitaris en relació amb la consecució dels seus objectius.*
2. Analitzar els sistemes d'inserció de publicitat en els programes de ràdio i televisió:
  - 2.1. *Analitza diferents recursos utilitzats per inserir publicitat en els programes: l'espot, el patrocini, la publicitat encoberta, etc.*
  - 2.2. *Difereix els avantatges i inconvenients de cadascun.*
3. Exposar les conseqüències socials del paper dels actors cinematogràfics com a generadors de tendències i la seva relació amb els patrocinadors comercials.
  - 3.1. *Reconeix i explica raonadament la presència de la publicitat i del patrocini en la imatge social dels actors i la seva transcendència social.*
4. Comentar la relació entre els triomfs esportius i la seva associació amb productes comercials.
  - 4.1. *Analitza la relació entre l'esport i el patrocini comercial o la publicitat.*

BLOC 5. ANÀLISI D'IMATGES I MISSATGES MULTIMÈDIA

Continguts

Lectura denotativa i connotativa d'imatges. Anàlisi d'imatges fixes i en moviment.
Anàlisi de productes multimèdia.
Valors formals, estètics, expressius i de significat de les imatges.
Incidència dels missatges segons l'emissor i el mitjà utilitzat.

Criteris d'avaluació / Estàndards d'aprenentatge avaluable

1. Desenvolupar actituds selectives, crítiques i creatives davant els missatges que rebem a través dels diferents canals de difusió i aplicar solucions expressives per elaborar petites produccions audiovisuals.
  - 1.1. *Analitza produccions multimèdia i nous mitjans i justifica les solucions comunicatives emprades.*
2. Seleccionar i discernir recursos audiovisuals adaptats a una necessitat concreta.
  - 2.1. *Compara els continguts comunicatius audiovisuals que es troben a Internet i valora l'adequació dels emissors i les repercussions dels mateixos.*
  - 2.2. *Reconeix expressivament i narrativament un film i en valora les solucions tècniques en la creació del missatge.*

2.3. Analitza expressivament i narrativament un programa de televisió i en valora les solucions comunicatives i el públic a què va dirigit.

2.4. Elabora una petita producció audiovisual aplicant solucions expressives segons el gènere i format seleccionat.